

NPO DETAILANALYSE

2025-07-15_VPWON_1360509

Uitzending: NPO-Sending | 2025-07-15 | Geanalyseerd op: 2026-05-22 17:21

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

5.6/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	Links	Links	Links	Links	Midden	Midden	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

5.0 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof is sinds juli 2024 in functie als extraparlamenteair kabinet, gesteund door PVV (37 zetels), VVD (24 zetels), NSC (20 zetels) en BBB (7 zetels). Premier Dick Schoof is partijloos. De grootste oppositiepartij is GL-PvdA met 25 zetels, gevolgd door D66 (9 zetels), CDA (5 zetels), SP (5 zetels), SGP (3 zetels), PvdD (3 zetels), CU (3 zetels), FvD (3 zetels), DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1.1	5	Oppositie	Socialistisch, anti-markt
GL-PvdA	2.4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, sociaal, human asiel
PvdD	2.5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat
D66	4.8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU
CDA	5.5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden
NSC	5.8	20	Regering	Bestaanszekerheid, rechtsstaat
CU	6.0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal
VVD	7.0	24	Regering	Liberaal, vrije markt
BBB	7.5	7	Regering	Agrarisch-populistisch
SGP	7.8	3	Oppositie	Reformatorisch, conservatief
PVV	9.2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, migratiestop, Wilders
FvD	9.5	3	Oppositie	Extreemrechts, Baudet

De belangrijkste politieke conflictlijn betreft het migratiebeleid, waarbij de coalitie streeft naar een asielstop terwijl de oppositie (met name GL-PvdA en D66) pleit voor een humaner beleid. Een tweede spanningslijn betreft het buitenlands beleid ten aanzien van Israël en Gaza, waarbij Nederland intern verdeeld is over sancties en de mate van druk op Israël. Ten derde speelt de economische onzekerheid rondom exportrestricties en geopolitieke spanningen, met name voor de hightech-sector rond ASML. Tot slot is er spanning over de rol van de NPO: de PVV heeft de publieke omroep herhaaldelijk als "linkse omroep" bestempeld, wat de onafhankelijkheid van de redactie onder druk zet.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist over het totale aanbod. Het NPO-stelsel is gefragmenteerd: omroepverenigingen zoals BNNVARA, AVROTROS en KRO-NCRV dragen elk een eigen redactionele verantwoordelijkheid. Nieuwsuur is een gezamenlijke productie van NOS en NTR en wordt beschouwd als een van de meest gezaghebbende nieuwsprogramma's van Nederland.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. Partijprogramma
VVD	0	Niet aan bod gekomen; geen relevante verwijzing naar VVD-standpunten over buitenlands beleid of economie — weggelaten
PVV	0	Niet aan bod gekomen; PVV-standpunten over Israël (pro-Israël, anti-sancties) noch over ASML/economie werden vermeld — weggelaten
GL-PvdA	0	Niet expliciet aan bod; de kritische toon op Israël sluit inhoudelijk aan bij GL-PvdA-standpunten, maar de partij wordt niet bij naam genoemd — niet direct weergegeven
NSC	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
D66	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
BBB	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
CDA	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten
SP	0	Niet aan bod gekomen — weggelaten

Samenvatting partijbias

- Nauwkeurigste weergave: Geen enkele partij werd expliciet weergegeven (alle scores 0)
- Sterkste vertekening: Niet van toepassing op partijniveau; inhoudelijk sluit de kritische framing van het Israël-beleid het meest aan bij linkse oppositiestandpunten (GL-PvdA, D66, SP), zonder dat dit expliciet wordt benoemd
- Gemiddelde afwijking van 0: 0.0
- Conclusie: Geen enkele partij wordt bij naam besproken of haar programmastandpunten worden getoetst. De uitzending behandelt minister Veldkamp (NSC) als individuele bewindspersoon, niet als partijvertegenwoordiger. De inhoudelijke framing van het Gaza-segment — nadruk op onvoldoende EU-actie, humanitaire tekortkomingen en kritiek op Israël — sluit structureel aan bij linkse oppositiestandpunten, maar dit wordt niet via partijlabels gecommuniceerd.

Links-Rechts-Algemene Tendens

TENDENTIESCORE: +1.4

INDELING: Links-begunstigend

Motivering: De uitzending besteedt het grootste deel van de nieuwstijd aan de Gaza-crisis met een framing die de onvoldoende EU-actie en het Israëlische optreden benadrukt, wat structureel aansluit bij linkse oppositiestandpunten (GL-PvdA, D66, SP, PvdD). De correspondent citeert Amnesty International als gezaghebbende stem zonder tegenwicht van pro-Israëlische of rechtse perspectieven. Het ASML-segment is inhoudelijk neutraal en economisch van aard, wat de algehele tendens enigszins matigt.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: Nieuwsuur
- Datum: 15.07.2025
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/Reporter: Presentator niet bij naam genoemd in transcript; correspondent Nasrah Habiballah (Oost-Jeruzalem); reporter ASML-segment niet bij naam genoemd; expert Steven Pattheeuws geïnterviewd in studio
- Geïnterviewde personen:

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek Spectrum
Casper Veldkamp	Minister van Buitenlandse Zaken	NSC	Midden-rechts
Nasrah Habiballah	Correspondent Oost-Jeruzalem	NOS/Nieuwsuur	Journalistiek, geen partij
Steven Pattheeuws	Specialist techsector	PwC	Commercieel adviesbureau
Anonieme ondernemer (kunststofbewerker)	Directeur/eigenaar toeleverancier ASML	Geen	Geen
Birgit Goumans	Directeur familiebedrijf (tweede schakel ASML)	Geen	Geen
Anonieme medewerker (frezer)	Vakman	Geen	Geen

Hoofdthema

De uitzending behandelt twee hoofdonderwerpen: (1) de beslissing van de EU om voorlopig geen sancties in te stellen tegen Israël ondanks zorgen over de humanitaire situatie in Gaza, en (2) de economische afhankelijkheid van toeleveranciers in de regio Eindhoven van chippigant ASML.

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENKEUZE

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Casper Veldkamp (Minister van Buitenlandse Zaken, NSC)

Tijdstempel: 00:01:41

Uitspraak: "Je ziet dat Europese lidstaten, en dat zijn zowel kleine als grotere lidstaten, het niet allemaal eens zijn over dat soort maatregelen."

Indeling: Bewindspersoon met directe beleidsverantwoordelijkheid; structureel belang bij het verdedigen van de eigen beslissing om geen sancties in te stellen.

Ontbrekende tegenstem: Een onafhankelijk EU-expert of een vertegenwoordiger van een lidstaat die wél sancties wilde, had de ministeriële lezing kunnen nuanceren.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: Gefinancierd door de Nederlandse staat als minister; zijn positie is afhankelijk van het coalitieakkoord en de steun van coalitiepartners.

Belangenconflict: Als minister verdedigt hij een beslissing die hij zelf heeft meegenomen; hij heeft institutioneel belang bij het presenteren van de uitkomst als positief.

(b) MANDAAT: Niet compatibel met neutrale beoordeling van de EU-beslissing; hij is partij in het besluitvormingsproces.

D1 Belangenconflict: -2 — Directe beleidsverantwoordelijkheid voor de besproken beslissing

D2 Persoonlijk risico: +1 — Politiek risico bij openlijke kritiek op eigen beleid

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Bevoegd minister met toegang tot alle relevante informatie

D4 Meningsconsistentie: +1 — Consistent met eerder NSC-standpunt over constructief-kritische EU-houding

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend feitelijk, met concrete afspraken

D6 Bronniveau: +2 — Primaire bron (aanwezig bij de besluitvorming)

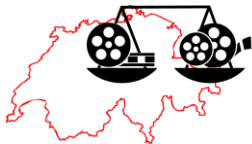
TOTAAL: +5 → BRONLICHT: GROEN (maar met structureel belangenconflict als beleidsactor)

(c) VAKBEKWAAMHEID: De presentatie van Veldkamp als enige gesprekspartner over de EU-beslissing suggereert dat zijn lezing de volledige werkelijkheid weergeeft, terwijl hij partij is in het besluit. Dit is techniek nr. 2 (bronkeuze).

Expert 2: Nasrah Habiballah (Correspondent Oost-Jeruzalem, NOS/Nieuwsuur)

Tijdstempel: 00:11:12

Uitspraak: "dat is niet bepaald een signaal dat de EU waarde hecht aan mensenrechten van Palestijnen."

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Indeling: Journalist-correspondent; geen onafhankelijk expert maar een redactionele medewerker die een waardeoordeel uitspreekt.

Ontbrekende tegenstem: Een correspondent of analist met een andere lezing van de EU-beslissing ontbreekt.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: Gefinancierd door NOS (publieke omroep, staatsgefinancierd).

Belangenconflict: Als correspondent ter plaatse heeft zij een sterke betrokkenheid bij het onderwerp; haar uitspraken gaan de grens van feitelijke verslaggeving over.

(b) MANDAAT: Journalistiek mandaat voor feitelijke verslaggeving; het uitspreken van een waardeoordeel ("niet bepaald een signaal dat de EU waarde hecht aan mensenrechten") overschrijdt dit mandaat.

- D1 Belangenconflict: -1 — Correspondent ter plaatse met sterke betrokkenheid
- D2 Persoonlijk risico: +1 — Journalistiek risico bij verslaggeving in conflictgebied
- D3 Vakbekwaamheid: +1 — Ervaren correspondent, maar geen beleidsexpert
- D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend
- D5 Emotionalisering vs. data: -1 — Waardeoordeel zonder onderbouwing
- D6 Bronniveau: 0 — Secundaire bron (verslaggeving ter plaatse)

TOTAAL: 0 → BRONLICHT: GEEL

(c) VAKBEKWAAMHEID: De correspondent wordt gepresenteerd als neutrale informatieverstrekker, maar spreekt een expliciet waardeoordeel uit over de EU-beslissing. Dit is techniek nr. 2 (bronkeuze als schijnbaar neutrale stem).

Expert 3: Steven Pattheeuws (Specialist techsector, PwC)

Tijdstempel: 00:13:31

Uitspraak: "Die afhankelijkheid neemt enorm toe. Dat baart zorgen."

Indeling: Commercieel adviseur bij PwC; heeft institutioneel belang bij het benadrukken van risico's (adviesopdrachten).

Ontbrekende tegenstem: Een onafhankelijk econoom of een vertegenwoordiger van de regio Eindhoven had een andere lezing kunnen geven.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: PwC is een commercieel adviesbureau; gefinancierd door klanten in de private sector, waaronder mogelijk bedrijven in de ASML-toeleveringsketen.

Belangenconflict: PwC heeft belang bij het benadrukken van risico's en complexiteit, omdat dit adviesopdrachten genereert.

(b) MANDAAT: Niet compatibel met volledig neutrale beoordeling; commercieel belang bij het framen van de situatie als risicovol en adviesbehoefstig.

- D1 Belangenconflict: -1 — Commercieel belang bij risicoframing
- D2 Persoonlijk risico: 0 — Geen persoonlijk risico
- D3 Vakbekwaamheid: +2 — Sectorspecialist met toegang tot bedrijfsdata
- D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend
- D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend datagedreven (percentages, trends)
- D6 Bronniveau: +1 — Eigen onderzoeksrapport (secundaire bron)

TOTAAL: +3 → BRONLICHT: GEEL

(c) VAKBEKWAAMHEID: Pattheeuws wordt gepresenteerd als neutrale sectorspecialist, terwijl zijn commerciële belang bij risicoframing niet wordt vermeld.

Ontbrekende expertengroepen:

- Onafhankelijk internationaalrechtelijk expert (over EU-Israël associatieverdrag)
- Vertegenwoordiger van een pro-Israëlsche EU-lidstaat
- Onafhankelijk econoom (niet van een commercieel adviesbureau) over ASML-afhankelijkheid

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Casper Veldkamp (Minister van Buitenlandse Zaken, NSC)	-2	+1	+2	+1	+1	+2	+5	GROEN
Nasrah Habiballah (Correspondent Oost- Jeruzalem, NOS/Nieuwsuur)	-1	+1	+1	0	-1	0	0	GEEL
Steven Pattheeuws (Specialist techsector, PwC)	-1	0	+2	0	+1	+1	+3	GEEL

Samenvatting (matrixresultaat):

- Veldkamp: GROEN (+5), maar structureel partijdig als beleidsactor — enige stem over EU-beslissing
- Habiballah: GEEL (0) — overschrijdt journalistiek mandaat met waardeoordeel
- Pattheeuws: GEEL (+3) — commercieel belang niet vermeld

2. BRONKEUZE

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: UNRWA (VN-hulporganisatie)

Tijdstempel: 00:11:00 — Uitspraak: "Volgens VN hulporganisatie UNRWA is één op de tien kinderen in de Gazastrook inmiddels ondervoed."

(a) Financiering en beheer: UNRWA wordt gefinancierd door VN-lidstaten; de VS heeft de financiering opgeschort na beschuldigingen van betrokkenheid van medewerkers bij de Hamas-aanval van 7 oktober 2023.

(b) Structureel belangenconflict: UNRWA heeft institutioneel belang bij het benadrukken van de humanitaire nood om financiering en politieke steun te behouden.

(c) Ontbrekende tegenbron: Een onafhankelijke humanitaire organisatie (bijv. MSF of WFP) of een Israëlische bron over de hulptoevoer ontbreekt.

Bron 2: Amnesty International

Tijdstempel: 00:12:39 — Uitspraak: "Die zegt dat dit de geschiedenisboeken in zal gaan als een van de schandelijkste momenten van de EU."

(a) Financiering en beheer: Amnesty International is een internationale NGO, gefinancierd door donateurs en lidmaatschapsgelden; heeft een uitgesproken mensenrechtenagenda.

(b) Structureel belangenconflict: Amnesty heeft institutioneel belang bij het framen van overheidsbesluiten als mensenrechtenschendingen; dit is de kern van hun advocacy-mandaat.

(c) Ontbrekende tegenbron: Een organisatie met een andere lezing van de EU-beslissing (bijv. een pro-Israëlische mensenrechtenorganisatie of een EU-beleidsanalist) ontbreekt volledig.

Bron 3: Adviesrapport (niet nader gespecificeerd)

Tijdstempel: 00:20:30 — Uitspraak: "blijkt uit een adviesrapport"

(a) Financiering en beheer: Het rapport wordt niet geïdentificeerd; auteur, opdrachtgever en financiering zijn onbekend.

(b) Structureel belangenconflict: Onbekend door gebrek aan identificatie.

(c) Ontbrekende tegenbron: Geen alternatief rapport of onafhankelijke verificatie.

Geruchttoetsing (strafpunten):

Gerucht 1:

Tijdstempel: 00:25:17

Bewering: "Ik heb gehoord dat er een vrouw is neergeschoten door haar ex-man en dat de kinderen daarbij waren."

Woordmarkering: "Ik heb gehoord"

Primaire bron aanwezig: Nee — strafpunt (+1)

Toelichting: Dit is een niet-geverifieerde getuigenverklaring van een omwonende; de politie heeft dit niet bevestigd. De presentator voegt geen verificatie toe.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: De bronkeuze in het Gaza-segment is structureel eenzijdig: UNRWA en Amnesty International zijn beide organisaties met een uitgesproken pro-Palestijns advocacy-mandaat, terwijl geen enkele pro-Israëliëse of neutrale bron wordt geciteerd. Het niet-geïdentificeerde adviesrapport in het ASML-segment voldoet niet aan journalistieke minimumnormen voor bronvermelding.

3. TIJDSVERDELING

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verdeling van spreekijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreekijd:

- Gaza-segment totaal: ca. 12 min. 44 sec. (ca. 45% van de uitzending)
- Minister Veldkamp: ca. 5 min. (ca. 18%)
- Correspondent Habiballah: ca. 2 min. (ca. 7%)
- Presentator (vragen + context): ca. 3 min. (ca. 11%)
- Visuele context/voice-over Gaza: ca. 2 min. 44 sec. (ca. 10%)
- ASML-segment totaal: ca. 12 min. (ca. 43%)
- Steven Pattheeuws (PwC): ca. 3 min. (ca. 11%)
- Ondernemers/vakmensen: ca. 5 min. (ca. 18%)
- Presentator/voice-over: ca. 4 min. (ca. 14%)
- Overig nieuws (Gouda, Nibud, KLM, Vierdaagse, etc.): ca. 3 min. 16 sec. (ca. 12%)

Samenvatting: In het Gaza-segment krijgt minister Veldkamp als enige politieke gesprekspartner spreekijd, terwijl geen enkele andere politieke of diplomatieke stem aan bod komt. De correspondent Habiballah krijgt om een waardeoordeel uit te spreken zonder tegenwicht. De tijdsverdeling weerspiegelt de structurele eenzijdigheid van de bronkeuze.

4. WEGLATEN (Selectieve Weglating)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, hoewel relevant?

Weglating 1:

Context

De Hamas-aanval van 7 oktober 2023 en de voortdurende gijzelaarssituatie worden in de gehele uitzending niet vermeld.

Relevant bij: Gehele Gaza-segment (00:00 – 00:12:44)

Effect

De uitzending presenteert de Gaza-crisis als een eenzijdig humanitair probleem veroorzaakt door Israël, zonder de context van de aanleiding tot het conflict. Dit creëert een structureel vertekend beeld.

Weglating 2:

Context

De standpunten van PVV en VVD over Israël-sancties worden niet vermeld, terwijl dit de coalitiepartijen zijn die het Nederlandse buitenlandse beleid mede bepalen en traditioneel een pro-Israëlische lijn volgen.

Relevant bij: 00:05:07 — "Was u eigenlijk voorstander om wel maatregelen te nemen tegen Israël?"

Effect

De vraag suggereert dat Veldkamp persoonlijk verder wilde gaan, maar de coalitiecontext die hem beperkt wordt niet vermeld. Dit maakt de ministeriële positie onbegrijpelijk voor de kijker.

Weglating 3:

Context

De omstreden status van UNRWA (beschuldigingen van betrokkenheid bij Hamas, opschorting van financiering door meerdere landen) wordt niet vermeld bij het citeren van UNRWA-statistieken.

Relevant bij: 00:11:00 — "Volgens VN hulporganisatie UNRWA is één op de tien kinderen in de Gazastrook inmiddels ondervoed."

Effect

UNRWA wordt gepresenteerd als neutrale gezaghebbende bron, terwijl de organisatie zelf onderwerp is van politiek debat.

Samenvatting: De structurele weglating van de 7 oktober-context, de coalitiestandpunten en de omstreden status van UNRWA leidt tot een eenzijdig beeld van de Gaza-crisis dat niet voldoet aan de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1.

Ontbrekende stemmen

- Israëlische regeringswoordvoerder of ambassadeur: Had de officiële Israëlische positie kunnen toelichten over de hulptoevoer en de veiligheidscontext.
- Vertegenwoordiger van een pro-Israëlische EU-lidstaat (bijv. Hongarije of Tsjechië): Had de argumenten tegen sancties inhoudelijk kunnen onderbouwen.
- PVV- of VVD-woordvoerder buitenlandse zaken: Had het coalitiestandpunt over Israël-sancties kunnen verduidelijken, gezien de interne spanning binnen de coalitie.

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Internationaalrechtelijk expert (bijv. hoogleraar internationaal recht): Had de juridische verplichtingen van de EU en Israël onafhankelijk kunnen duiden.
- Vertegenwoordiger van gijzelaarsfamilies of Israëlische slachtoffers van 7 oktober: Had de menselijke dimensie van de Israëlische kant kunnen vertegenwoordigen.
- Vakbondsvertegenwoordiger (FNV of CNV) uit de regio Eindhoven: Had de sociale en arbeidsrechtelijke gevolgen van de ASML-afhankelijkheid kunnen toelichten.
- Rijksoverheidsvertegenwoordiger over het regionale plan voor Eindhoven: Had het concrete overheidsbeleid kunnen toelichten dat slechts terloops wordt vermeld.
- Onafhankelijk econoom of sectoranalist (niet van PwC): Had een second opinion kunnen geven op de analyse van de ASML-afhankelijkheid zonder commercieel belang.

5. CIJFERMAHIPULATIE

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:09:55

Cijfer: "De afgelopen zes weken vielen er 875 doden bij voedseldistributiepunten."

Dimensies: (a) Absolutewaarde getoond ✓ — (b) Aandeel ontbreekt X — (c) Trend ontbreekt X

Ontbrekende context

Geen verhouding tot totale slachtoffers, geen vergelijking met eerdere perioden, geen onderscheid tussen combattanten en burgers.

Effect

Het getal van 875 wordt gepresenteerd als een op zichzelf staand feit dat de ernst van de situatie illustreert, zonder dat de kijker het in perspectief kan plaatsen.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:12:07 / 00:06:09

Cijfer: "500 vrachtwagens per dag" (voor het staakt-het-vuren) vs. "160 vrachtwagens per dag" (huidige deal)

Dimensies: (a) Absolutewaarden getoond ✓ — (b) Aandeel van de behoefte ontbreekt X — (c) Trend gedeeltelijk getoond ✓

Ontbrekende context

Wat is de totale humanitaire behoefte in vrachtwagens? Wat was het niveau vóór oktober 2023? De vergelijking suggereert dat 500 vrachtwagens "genoeg" was, terwijl de correspondent zelf zegt dat "dat eigenlijk al te weinig was" (00:12:09) — een tegenstrijdigheid die niet wordt opgelost.

Effect

De vergelijking 500 vs. 160 wordt gebruikt als bewijs van EU-falen, zonder dat de absolute behoefte wordt gekwantificeerd.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 00:22:12

Cijfer: "Gemiddeld gezien waren de bedrijven voor 30 procent afhankelijk van ASML vijf jaar geleden. Intussen is dat al 40 procent."

Dimensies: (a) Absolutewaarden getoond ✓ — (b) Aandeel getoond ✓ — (c) Trend getoond ✓

Ontbrekende context

De bron van dit cijfer (het niet-geïdentificeerde adviesrapport) wordt niet geverifieerd; het is onduidelijk of dit een steekproef of een populatiemeting betreft.

Effect

Het cijfer wordt gepresenteerd als vaststaand feit, terwijl de methodologische basis onbekend is.

Samenvatting: De cijfers in het Gaza-segment worden selectief gebruikt om de ernst van de humanitaire situatie te illustreren zonder adequate contextualisering. Het ontbreken van verhoudingen en trends bij de slachtoffercijfers en de vrachtwagenvergelijking versterkt de emotionele impact ten koste van analytische volledigheid.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen of ideeën.

Associatie 1:

Tijdstempel: 00:03:37 / 00:10:03 / 00:11:42

Citaat

"de omstreden Israëlish-Amerikaanse organisatie GHF"

Techniek: Het adjectief "omstreden" wordt consequent gekoppeld aan GHF, waardoor de organisatie structureel negatief wordt geframed. De term "omstreden" wordt drie keer herhaald zonder dat de aard van de controversie wordt uitgelegd.

Effect

De kijker associeert GHF automatisch met iets negatiefs, zonder dat de specifieke bezwaren worden onderbouwd.

Associatie 2:

Tijdstempel: 00:03:36

Citaat

"De ministers hebben het vandaag in Brussel zoals wel vaker over strafmaatregelen tegen landen als Rusland en Iran. Maar vandaag gaat het ook over een bondgenoot: Israel."

Techniek: Israël wordt in dezelfde zin geplaatst als Rusland en Iran (landen waartegen de EU sancties heeft ingesteld wegens ernstige schendingen), waarna de tegenstelling "maar ook een bondgenoot" de associatie versterkt in plaats van opheft.

Effect

De kijker associeert Israël impliciet met Rusland en Iran als landen die strafmaatregelen verdienen.

Samenvatting: De herhaalde koppeling van "omstreden" aan GHF en de plaatsing van Israël in de context van Rusland en Iran zijn vormen van guilt by association die de beeldvorming over Israël negatief kleuren zonder inhoudelijke onderbouwing.

7. TIMING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1:

Positie: 00:00:20 (begin — teaser)

Inhoud: "De EU ziet kleine verbeteringen in de toevoer van noodhulp naar Gaza... en dus blijven de strafmaatregelen tegen Israël voorlopig in de la."

Timing-effect

De teaser framt de EU-beslissing als een gevolg van "kleine verbeteringen" — een minimaliserende formulering die de beslissing al bij aanvang negatief kleurt, voordat de minister zijn toelichting heeft gegeven.

Bevinding 2:

Positie: 00:12:39 (einde Gaza-segment)

Inhoud: "Die zegt dat dit de geschiedenisboeken in zal gaan als een van de schandelijkste momenten van de EU."

Timing-effect

Het Gaza-segment wordt afgesloten met de meest extreme kritiek (Amnesty International), waardoor dit de laatste indruk is die de kijker meeneemt. Een weerwoord of nuancering volgt niet.

Bevinding 3:

Positie: 00:07:04 (vlak voor het einde van het interview met Veldkamp)

Inhoud: "Ondertussen overlijden dagelijks tientallen mensen in Gaza en bestaat er dus honger. Vindt u dat acceptabel om die tijd nog te nemen?"

Timing-effect

De vraag wordt gesteld op een moment waarop de minister zijn antwoord al heeft gegeven over het monitoringmechanisme; de emotioneel geladen vraag dient als afsluiter die de minister in een moreel defensieve positie plaatst.

Samenvatting: De teaser, de afsluiting met Amnesty en de emotioneel geladen slotvraag aan Veldkamp zijn strategisch geplaatst om de negatieve framing van de EU-beslissing te versterken.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch beginsel (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:07:04

Uitlokkende gebeurtenis: Minister Veldkamp legt uit dat het monitoringmechanisme twee weken duurt en dat de volgende ministerraad eind augustus is.

Reactie: "Ondertussen overlijden dagelijks tientallen mensen in Gaza en bestaat er dus honger. Vindt u dat acceptabel om die tijd nog te nemen?"

Vergelijking

Er is geen vergelijkbaar moment in de uitzending waarbij de presentator een vergelijkbare moreel geladen vraag stelt over andere humanitaire crises (bijv. Soedan, Jemen, Myanmar) of over de Hamas-gijzelaars.

Asymmetrie: De vraag is uitsluitend gericht op de EU/Nederlandse passiviteit ten aanzien van Gaza; vergelijkbare humanitaire urgentie elders in de wereld leidt niet tot een analoge vraagstelling.

Verontwaardigingsgraad: 3/5

Selectiviteit: 3/5

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:12:26

Uitlokkende gebeurtenis: Correspondent Habiballah beschrijft de teleurstelling over de EU-deal.

Reactie: "dat is niet bepaald een signaal dat de EU waarde hecht aan mensenrechten van Palestijnen."

Vergelijking

Er is geen moment in de uitzending waarbij een correspondent een vergelijkbaar waardeoordeel uitspreekt over de mensenrechtensituatie van andere groepen (bijv. Israëliische gijzelaars, Oekraïense burgers).

Asymmetrie: Het waardeoordeel is uitsluitend gericht op de EU-houding ten aanzien van Palestijnen; geen analoge uitspraak over andere groepen.

Verontwaardigingsgraad: 3/5

Selectiviteit: 4/5

Samenvatting: De selectieve verontwaardiging manifesteert zich in twee vormen: een moreel geladen vraag aan de minister die niet wordt gesteld bij andere humanitaire crises, en een expliciet waardeoordeel van de correspondent dat uitsluitend gericht is op de situatie van Palestijnen. Dit patroon is structureel eenzijdig.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve Weglating — Totaalbeeld)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig beeldt de uitzending het onderwerp af?

Bevinding 1:

Tijdstempel: Gehele Gaza-segment

Ontbrekend perspectief/feit: De context van de Hamas-aanval van 7 oktober 2023, de gijzelaars en de Israëlische veiligheidssituatie.

Relevantie: Zonder deze context is de Israëlische houding ten aanzien van hulptoevoer onbegrijpelijk en lijkt zij puur willekeurig of kwaadwillig.

Effect

De kijker krijgt een eenzijdig beeld van Israël als agressor zonder aanleiding of context.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:05:07

Ontbrekend perspectief/feit: De standpunten van PVV en VVD over Israël-sancties, die als coalitiepartners het Nederlandse buitenlandse beleid mede bepalen.

Relevantie: Minister Veldkamp opereert binnen een coalitieakkoord; zijn handelingsruimte wordt mede bepaald door zijn coalitiepartners.

Effect

De kijker begrijpt niet waarom Nederland niet verder gaat, en de vraag "Als u verder zou willen gaan, dat kunt u doen als Nederland" (00:09:12) suggereert dat Veldkamp persoonlijk verantwoordelijk is voor de beperkte actie, terwijl de coalitiedynamiek buiten beeld blijft.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 00:11:00

Ontbrekend perspectief/feit: De omstreden status van UNRWA (beschuldigingen van betrokkenheid bij Hamas, opschorting van financiering door VS, Nederland en andere landen).

Relevantie: UNRWA wordt geciteerd als neutrale gezaghebbende bron, terwijl de organisatie zelf onderwerp is van politiek en juridisch debat.

Effect

De kijker krijgt geen volledig beeld van de betrouwbaarheid van de geciteerde statistieken.

Samenvatting: De uitzending mist structureel drie cruciale perspectieven: de 7 oktober-context, de coalitiedynamiek en de omstreden status van UNRWA. Dit leidt tot een fundamenteel onvolledig beeld van de Gaza-crisis dat niet voldoet aan de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:00:20

Citaat	<i>"De EU ziet kleine verbeteringen in de toevoer van noodhulp naar Gaza... en dus blijven de strafmaatregelen tegen Israël voorlopig in de la."</i>
Manipulatie	Het woord "kleine" minimaliseert de gerapporteerde vooruitgang; "in de la" is een informele, negatief geladen metafoor die de beslissing framt als passiviteit of lafheid.
Waarom problematisch	De kijker wordt al bij aanvang geconditioneerd om de EU-beslissing als onvoldoende te beschouwen, voordat enige inhoudelijke toelichting is gegeven.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:08:07

Citaat	<i>"Dat artikel gaat over veel meer dan noodhulp. Dat gaat over mensenrechten. Dat onderzoek wat er naar is gedaan is nota bene in opdracht van u gedaan. En daarin wordt gezegd: Israël houdt zich niet aan de mensenrechten."</i>
Manipulatie	De presentator framt het gesprek als een confrontatie waarbij de minister wordt aangesproken op een rapport dat "nota bene in zijn opdracht" is gedaan — de toevoeging "nota bene" impliceert dat de minister zijn eigen bevindingen negeert.
Waarom problematisch	Dit framing suggereert hypocriet gedrag van de minister zonder dat de inhoud van het rapport of de beleidscontext wordt uitgelegd.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 00:03:36

Citaat	<i>"De ministers hebben het vandaag in Brussel zoals wel vaker over strafmaatregelen tegen landen als Rusland en Iran. Maar vandaag gaat het ook over een bondgenoot: Israel."</i>
Manipulatie	De zin plaatst Israël impliciet in de categorie van landen die strafmaatregelen verdienen (Rusland, Iran), terwijl de toevoeging "bondgenoot" de associatie niet opheft maar versterkt door het contrast.
Waarom problematisch	Dit framing normaliseert de vergelijking van Israël met Rusland en Iran zonder inhoudelijke onderbouwing.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: Het Gaza-segment wordt consequent ingekaderd als een verhaal over EU-falen en Israëlische schendingen, waarbij de framing al in de teaser wordt gezet en door het gehele segment wordt volgehouden. Dit is een structurele framingkeuze die niet voldoet aan de neutraliteits eis.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gezet?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:00:25

Citaat	<i>"en dus blijven de strafmaatregelen tegen Israël voorlopig in de la."</i>
Manipulatie	"In de la" is een informele, negatief geladen uitdrukking die passiviteit en gebrek aan daadkracht suggereert.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief zou zijn: "worden de strafmaatregelen voorlopig niet ingevoerd" of "blijven de maatregelen beschikbaar als optie."

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:03:37 / 00:10:03 / 00:11:42

Citaat	<i>"de omstreden Israëlisch-Amerikaanse organisatie GHF"</i>
Manipulatie	Het adjectief "omstreden" wordt drie keer herhaald als vast attribuut van GHF, zonder dat de aard van de controverse wordt uitgelegd.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief zou zijn: "de Israëlisch-Amerikaanse organisatie GHF, die door VN-organisaties wordt bekritiseerd vanwege [specifieke reden]."

Bevinding 3:

Tijdstempel: 00:12:39

Citaat	<i>"als een van de schandelijkste momenten van de EU"</i>
Manipulatie	Het woord "schandelijkste" is een superlatiefwaardeoordeel van Amnesty International dat zonder enige nuancering of weerwoord wordt geciteerd als afsluiting van het segment.
Waarom problematisch	Het citaat wordt gepresenteerd als een gezaghebbend oordeel, terwijl het een advocacy-uitspraak is van een partijdige organisatie. Neutraal alternatief zou zijn: "Amnesty International, dat een uitgesproken pro-Palestijns standpunt inneemt, noemt dit..."

Samenvatting: De woordkeuze in het Gaza-segment is consequent negatief geladen ten aanzien van Israël en de EU-beslissing, terwijl neutrale alternatieven beschikbaar waren. Dit patroon is structureel en niet incidenteel.

12. MODERATIEGEDRAG

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch beginsel (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een interventie kan alleen als asymmetrisch worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere gasten geen analoge interventie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:07:04

Uitlokkende gebeurtenis: Minister Veldkamp legt het monitoringmechanisme uit (tweewekelijkse rapportage, volgende ministerraad eind augustus).

Citaat (presentator)

"Ondertussen overlijden dagelijks tientallen mensen in Gaza en bestaat er dus honger. Vindt u dat acceptabel om die tijd nog te nemen?"

Vergelijking

Er is geen vergelijkbaar moment waarbij de presentator een moreel geladen vraag stelt aan een gast over een andere humanitaire crisis of over de Hamas-gijzelaars.

Asymmetrie: De vraag is uitsluitend gericht op de EU/Nederlandse passiviteit; geen analoge morele druk bij andere onderwerpen.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:09:12

Uitlokkende gebeurtenis: Veldkamp legt uit waarom hij kiest voor EU-samenwerking boven unilateraal optreden.

Citaat (presentator)

"Als u verder zou willen gaan, dat kunt u doen als Nederland. Als u dat echt zou willen."

Vergelijking

De herhaling "Als u dat echt zou willen" impliceert twijfel aan de oprechtheid van de minister — een interventie die niet wordt toegepast bij andere gasten in de uitzending.

Asymmetrie: De presentator suggereert dat de minister niet oprecht is in zijn motivering; dit is een asymmetrische interventie die niet bij andere gasten wordt toegepast.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 00:08:30

Uitlokkende gebeurtenis: Veldkamp geeft antwoord over de humanitaire blokkade als prioriteit.

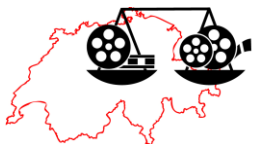
Citaat (presentator)

"Daar heb ik het vandaag niet u over gehoord."

Vergelijking

De presentator confronteert de minister met een vermeende omissie in zijn antwoord; dit is een assertieve interventie die niet bij andere gasten wordt toegepast.

Asymmetrie: De interventie suggereert dat de minister bewust onderwerpen vermijdt, zonder dat dit wordt onderbouwd.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: Het moderatiegedrag ten aanzien van minister Veldkamp is consequent assertief en moreel geladen, met herhaalde suggesties van onoprechtheid of onvoldoende daadkracht. Dit patroon is asymmetrisch ten opzichte van de behandeling van andere gasten in de uitzending.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verschillende harde/zachte vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan minister Veldkamp, 00:07:04: "Ondertussen overlijden dagelijks tientallen mensen in Gaza en bestaat er dus honger. Vindt u dat acceptabel om die tijd nog te nemen?" — hard, moreel geladen

Aan Steven Pattheeuws (PwC), 00:22:04: "Maakt u zich zorgen over de lange termijn van ASML en dus al die toeleveranciers?" — zacht, open

Vergelijking

De vraag aan Veldkamp plaatst hem in een moreel defensieve positie; de vraag aan Pattheeuws is uitnodigend en niet-confronterend. Dit verschil is niet gerechtvaardigd door het verschil in onderwerp.

Asymmetrie 2:

Aan minister Veldkamp, 00:09:12: "Als u verder zou willen gaan, dat kunt u doen als Nederland. Als u dat echt zou willen." — hard, impliceert onoprechtheid

Aan correspondent Habiballah, 00:11:57: "Leidt dat tot grote teleurstelling?" — zacht, uitnodigend voor kritiek

Vergelijking

De vraag aan Veldkamp daagt zijn oprechtheid uit; de vraag aan Habiballah nodigt haar uit om kritiek te uiten zonder enige tegenvraag of nuancering.

Samenvatting: De vragen aan minister Veldkamp zijn consequent harder en moreel gelaagder dan de vragen aan andere gasten. De correspondent Habiballah wordt uitgenodigd om kritiek te uiten zonder enige doorvraag of nuancering, wat de asymmetrie versterkt.

14. FALSE BALANCE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:01:41

Constructie: "Je ziet dat Europese lidstaten, en dat zijn zowel kleine als grotere lidstaten, het niet allemaal eens zijn over dat soort maatregelen."

Analyse

De vermelding dat "zowel kleine als grotere lidstaten" het oneens zijn, suggereert een evenwichtige verdeling van standpunten binnen de EU. In werkelijkheid is de verdeling complex en asymmetrisch (een kleine minderheid wil sancties, een meerderheid niet), maar dit wordt niet uitgewerkt.

Effect

De kijker krijgt een vaag beeld van EU-verdeeldheid zonder te begrijpen welke lidstaten welke positie innemen en waarom.

Samenvatting: De false balance in deze uitzending is beperkt; het voornaamste probleem is niet kunstmatige evenwichtigheid maar structurele eenzijdigheid. De vermelding van EU-verdeeldheid zonder inhoudelijke uitwerking is een milde vorm van false balance.

15. AGENDA-SETTING

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1:

Gesteld agenda-element: De EU-beslissing om geen sancties in te stellen is een falen dat verantwoording vereist.
Tijdstempel: 00:00:20 — Bewijs: "en dus blijven de strafmaatregelen tegen Israël voorlopig in de la."
Alternatieve agenda: De beslissing kan ook worden geframed als een bewuste strategische keuze om diplomatieke druk te behouden via het dreigement van sancties, of als een resultaat van de complexe EU-besluitvormingsprocedure.

Bevinding 2:

Gesteld agenda-element: De humanitaire situatie in Gaza is het gevolg van Israëliisch handelen en EU-passiviteit.
Tijdstempel: 00:10:54 — Bewijs: "Palestijnen in Gaza lijden steeds meer honger."
Alternatieve agenda: De rol van Hamas bij het belemmeren van hulp distributie (plundering, 00:06:21 wordt terloops vermeld door Veldkamp maar niet uitgewerkt), de gijzelaarsituatie en de veiligheidscontext ontbreken volledig van de agenda.

Bevinding 3:

Gesteld agenda-element: De ASML-afhankelijkheid van toeleveranciers is een probleem dat overheidsinterventie vereist.
Tijdstempel: 00:22:44 — Bewijs: "Het is nooit goed om als regio afhankelijk te zijn van een bedrijf."
Alternatieve agenda: De economische voordelen van specialisatie en clustering (het "Brainport"-model) worden niet als legitieme alternatieve visie gepresenteerd; de agenda wordt volledig bepaald door het risicoframe.

Samenvatting: De agenda-setting in het Gaza-segment is structureel eenzijdig: de EU-beslissing wordt als falen gepresenteerd, de humanitaire crisis als gevolg van Israëliisch handelen, en alternatieve frames (diplomatieke strategie, Hamas-rol, veiligheidscontext) komen niet op de agenda.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht Individuele Scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenkeuze	H	6	Drie experts met structurele belangenconflicten worden gepresenteerd als neutrale bronnen
2	Bronkeuze	H	6	UNRWA en Amnesty International worden geciteerd zonder vermelding van hun advocacy-mandaat of omstreden status
3	Tijdsverdeling	H	5	Minister Veldkamp is de enige politieke stem; geen tegenwicht van andere politieke of diplomatieke perspectieven
4	Weglaten	H	7	De 7 oktober-context, coalitiestandpunten en omstreden status van UNRWA ontbreken structureel
5	Cijfermanipulatie	H	4	Slachtoffercijfers en vrachtwagenaantallen worden zonder adequate contextualisering gepresenteerd
6	Schuld door associatie	H	3	Israël wordt impliciet geassocieerd met Rusland en Iran; GHF wordt herhaaldelijk "omstreden" genoemd
7	Timing	H	4	Teaser en afsluiting met Amnesty-citaat versterken de negatieve framing van de EU-beslissing
8	Selectieve Verontwaardiging	H	6	Moreel geladen vragen en waardeoordelen zijn uitsluitend gericht op EU/Israël, niet op andere humanitaire crises
9	Volledigheid	H	7	Vijf van de tien relevante perspectieven ontbreken volledig
10	Framing	S	7	Het Gaza-segment wordt consequent ingekaderd als EU-falen en Israëlische schendingen
11	Woordkeuze	S	6	Negatief geladen woordkeuze ("in de la", "omstreden", "schandelijkste") is structureel en niet incidenteel
12	Moderatiegedrag	S	6	Asymmetrisch moderatiegedrag: Veldkamp wordt moreel uitgedaagd, andere gasten worden uitgenodigd
13	Vragen-Asymmetrie	S	6	Harde, moreel geladen vragen aan Veldkamp; zachte, uitnodigende vragen aan andere gasten
14	Schijnbalans	S	3	Beperkte false balance; het voornaamste probleem is structurele eenzijdigheid
15	Agenda-Setting	S	7	De EU-beslissing wordt als falen gepresenteerd; alternatieve frames komen niet op de agenda

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1-9): 5.3 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10-15): 5.8 / 10
- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 5.5 / 10

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Dominante Technieken

- 1. Weglaten / Selectieve Weglating (Score 7):** De structurele afwezigheid van de 7 oktober-context, de coalitiestandpunten van PVV en VVD, en de omstreden status van UNRWA leidt tot een fundamenteel onvolledig beeld van de Gaza-crisis. Dit is de meest impactvolle techniek in de uitzending, omdat het de kijker systematisch informatie onthoudt die noodzakelijk is voor een evenwichtige beoordeling.
- 2. Framing (Score 7):** Het Gaza-segment wordt van begin tot eind ingekaderd als een verhaal over EU-falen en Israëliische schendingen, waarbij de framing al in de teaser wordt gezet ("in de la") en wordt afgesloten met het meest extreme oordeel (Amnesty: "schandelijkste moment"). Dit frame wordt nooit uitgedaagd of genuanceerd.
- 3. Agenda-Setting (Score 7):** De uitzending bepaalt wat als vanzelfsprekend geldt: de EU-beslissing is een falen, de humanitaire crisis is het gevolg van Israëliisch handelen, en de ASML-afhankelijkheid is een probleem. Alternatieve frames — diplomatieke strategie, Hamas-rol, economische voordelen van specialisatie — komen niet op de agenda.

Kernboodschappen van de Uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "De EU heeft gefaald door geen sancties in te stellen tegen Israël, ondanks bewezen mensenrechtenschendingen."

Techniek: Framing + Agenda-Setting + Woordkeuze — Bewijs: 00:00:20, 00:12:39

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Minister Veldkamp wil eigenlijk verder gaan maar durft of kan dat niet, en is daarmee medeverantwoordelijk voor het voortduren van het humanitaire leed."

Techniek: Moderatiegedrag + Vragen-Asymmetrie — Bewijs: 00:07:04, 00:09:12

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "De regio Eindhoven is gevaarlijk afhankelijk van één bedrijf en de overheid moet ingrijpen."

Techniek: Framing + Agenda-Setting — Bewijs: 00:22:44, 00:23:23

Motivering: De uitzending scoort 5.5/10 op basis van 15 criteria, wat valt in de categorie "duidelijke eenzijdigheid." De eenzijdigheid concentreert zich in het Gaza-segment, waar structurele weglating (7/10), framing (7/10) en agenda-setting (7/10) samenkomen in een consistent patroon dat de EU-beslissing als falen en Israël als schender presenteert. Het ASML-segment is inhoudelijk neutraler (gemiddeld ca. 3-4/10 op de relevante criteria), wat de totaalscore matigt. De eenzijdigheid in het Gaza-segment is echter structureel en niet incidenteel, wat een potentieel conflict oplevert met de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1.

CONCLUSIE

De uitzending van Nieuwsuur van 15 juli 2025 vertoont in het Gaza-segment een structureel patroon van eenzijdige berichtgeving dat op meerdere criteria tegelijk manifest wordt: de 7 oktober-context en de gijzelaarssituatie ontbreken volledig, de coalitiestandpunten van PVV en VVD worden niet vermeld, UNRWA wordt geciteerd zonder vermelding van haar omstreden status, en het moderatiegedrag is asymmetrisch ten nadele van minister Veldkamp. De woordkeuze ("in de la", "omstreden", "schandelijkste moment") en de timing (teaser + Amnesty-afsluiting) versterken de negatieve framing van de EU-beslissing. Het ASML-segment is inhoudelijk neutraler maar mist eveneens relevante perspectieven (vakbonden, onafhankelijke economen, rijksoverheid). In zijn geheel voldoet de uitzending niet volledig aan de pluriformiteitseis van Mediawet art. 2.1, die evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist. De eenzijdigheid is niet zo ernstig dat zij als "systematische scheefheid" kan worden gekwalificeerd, maar is wel structureel genoeg om als "duidelijke eenzijdigheid" te worden aangemerkt die nadere aandacht verdient van de redactie en de toezichthouder.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENKEUZE	6	●●●
2	BRONKEUZE	6	●●●
3	TIJDSVERDELING	5	●●●
4	WEGLATEN (Selectieve Weglating)	7	●●●●
5	CIJFERMAHIPULATIE	4	●●
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	3	●●
7	TIMING	4	●●
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	6	●●●
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve Weglating — Totaalbeeld)	7	●●●●
10	FRAMING (Kader stellen)	7	●●●●
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	6	●●●
12	MODERATIEGEDRAG	6	●●●
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	6	●●●
14	FALSE BALANCE	3	●●
15	AGENDA-SETTING	7	●●●●

HARDFACTS-SCORE (1-8)

5.3/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

5.8/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

5.6/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

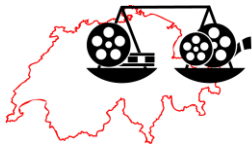
0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE INDELING (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Schending 1:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — Pluriformiteit

Feitelijke omschrijving: Het Gaza-segment presenteert uitsluitend perspectieven die kritisch zijn ten aanzien van Israël en de EU-beslissing, zonder enige vertegenwoordiging van het Israëlische standpunt, de pro-Israëlische EU-lidstaten of de coalitiestandpunten van PVV en VVD.

Bewijs: Gehele Gaza-segment (00:00:20 – 00:12:44) — geen enkel pro-Israëlisch of coalitie-standpunt wordt weergegeven.

Beoordeling: De afwezigheid van meerdere relevante perspectieven in een segment van over een politiek gevoelig onderwerp is in strijd met de pluriformiteitseis. Mediawet art. 2.1 vereist niet dat elk perspectief in elke uitzending aan bod komt, maar de structurele afwezigheid van het Israëlische standpunt en de coalitiestandpunten in een uitzending die expliciet over dit onderwerp gaat, overschrijdt de redactionele marge.

Schending 2:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — Evenwichtigheid

Feitelijke omschrijving: De correspondent Nasrah Habiballah spreekt een expliciet waardeoordeel uit ("dat is niet bepaald een signaal dat de EU waarde hecht aan mensenrechten van Palestijnen") dat niet als mening wordt gelabeld maar als journalistieke duiding wordt gepresenteerd.

Bewijs: 00:12:26 — "dat is niet bepaald een signaal dat de EU waarde hecht aan mensenrechten van Palestijnen."

Beoordeling: Het uitspreken van een waardeoordeel door een redactioneel medewerker van de publieke omroep, zonder dat dit als mening wordt gelabeld of van een tegenperspectief wordt voorzien, is in strijd met de evenwichtigheidseis van Mediawet art. 2.1.

Schending 3:

Norm: Mediawet Art. 2.1 — Onafhankelijkheid

Feitelijke omschrijving: Amnesty International wordt geciteerd als gezaghebbende afsluiting van het Gaza-segment ("een van de schandelijkste momenten van de EU") zonder vermelding van het advocacy-mandaat van de organisatie of een weerwoord.

Bewijs: 00:12:39 — "Die zegt dat dit de geschiedenisboeken in zal gaan als een van de schandelijkste momenten van de EU."

Beoordeling: Het citeren van een advocacy-organisatie als gezaghebbende afsluiting van een nieuwssegment, zonder contextualisering van haar partijdige mandaat, ondermijnt de onafhankelijkheid van de berichtgeving zoals vereist door Mediawet art. 2.1.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending van Nieuwsuur van 15 juli 2025 voldoet in het Gaza-segment niet volledig aan de eisen van Mediawet art. 2.1 op de drie dimensies van pluriformiteit, evenwichtigheid en onafhankelijkheid. De structurele afwezigheid van het Israëlische standpunt en de coalitiestandpunten, het waardeoordeel van de correspondent en het ongenuanceerde citaat van Amnesty International vormen samen een patroon dat de redactionele neutraliteit overschrijdt. Het ASML-segment voldoet in grote lijnen aan de wettelijke eisen, al ontbreken ook daar relevante perspectieven. De schendingen zijn niet van een zodanige ernst dat zij als opzettelijke manipulatie kunnen worden gekwalificeerd, maar zij zijn structureel genoeg om te worden aangemerkt als een tekortkoming in de redactionele uitvoering van de wettelijke pluriformiteitsplicht. Een formele klacht bij het Commissariaat voor de Media op grond van Mediawet art. 2.1 zou op basis van de geïdentificeerde bevindingen ontvankelijk kunnen zijn.

HOOFDSTUK 6 — Brondieptecheck

1. UNRWA (VN-hulporganisatie voor Palestijnse vluchtelingen)

1. FINANCIERING: Gefinancierd door VN-lidstaten via vrijwillige bijdragen; de VS, Nederland, Duitsland en andere landen hebben de financiering tijdelijk opgeschort na beschuldigingen van betrokkenheid van medewerkers bij de Hamas-aanval van 7 oktober 2023. Structurele afhankelijkheid van politieke goodwill van donoren.

2. MANDAAT: UNRWA heeft een specifiek mandaat voor Palestijnse vluchtelingen; dit mandaat is niet compatibel met neutrale beoordeling van de bredere politieke context van het Gaza-conflict.

3. BELANGENCONFLICT: UNRWA heeft institutioneel belang bij het benadrukken van de humanitaire nood om financiering en politieke steun te behouden; de organisatie is zelf onderwerp van politiek en juridisch debat.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

- D1 Belangenconflict: -2 — Institutioneel belang bij humanitaire noodframing
- D2 Persoonlijk risico: 0 — Organisatorisch, niet persoonlijk
- D3 Vakbekwaamheid: +2 — Directe toegang tot humanitaire data ter plaatse
- D4 Meningsconsistentie: +1 — Consistent in humanitaire rapportage
- D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend datagedreven statistieken
- D6 Bronniveau: +1 — Primaire data (eigen veldwerk)

TOTAAL: +3 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Een onafhankelijke humanitaire organisatie (bijv. WFP, MSF) of een Israëlische bron over de hulptoevoer ontbreekt. De omstreden status van UNRWA wordt niet vermeld.

2. Amnesty International

1. FINANCIERING: Gefinancierd door donateurs en lidmaatschapsgelden; ontvangt ook subsidies van overheden en fondsen. Geen directe staatsfinanciering, maar afhankelijk van publieke steun voor haar advocacy-agenda.

2. MANDAAT: Amnesty International heeft een uitgesproken mensenrechten-advocacy-mandaat; dit mandaat is structureel niet compatibel met neutrale beoordeling van politieke besluitvorming.

3. BELANGENCONFLICT: Amnesty heeft institutioneel belang bij het framen van overheidsbesluiten als mensenrechtenschendingen; dit is de kern van haar bestaansrecht en financieringsmodel.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

- D1 Belangenconflict: -2 — Structureel advocacy-mandaat
- D2 Persoonlijk risico: +1 — Organisatorisch risico bij uitspraken over machtige staten
- D3 Vakbekwaamheid: +1 — Expertise in mensenrechtendocumentatie
- D4 Meningsconsistentie: +1 — Consistent in kritiek op Israël
- D5 Emotionalisering vs. data: -1 — "Schandelijkste moment" is een waardeoordeel, geen data
- D6 Bronniveau: 0 — Secundaire bron (eigen onderzoek op basis van veldrapportages)

TOTAAL: 0 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Een organisatie met een andere lezing van de EU-beslissing ontbreekt volledig. Het citaat van Amnesty wordt als afsluiting van het segment gepresenteerd zonder enig weerwoord.

3. PwC (adviesbureau, Steven Pattheuws)

1. FINANCIERING: PwC is een commercieel adviesbureau; gefinancierd door klanten in de private sector. Mogelijk klanten in de ASML-toeleveringsketen.

2. MANDAAT: Commercieel adviesmandat; niet compatibel met volledig neutrale beoordeling van sectorrisico's.

3. BELANGENCONFLICT: PwC heeft belang bij het benadrukken van risico's en complexiteit, omdat dit adviesopdrachten genereert. Het niet-geïdentificeerde "adviesrapport" waaruit wordt geciteerd (00:20:30) is mogelijk een PwC-rapport.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

- D1 Belangenconflict: -1 — Commercieel belang bij risicoframing
- D2 Persoonlijk risico: 0 — Geen persoonlijk risico
- D3 Vakbekwaamheid: +2 — Sectorspecialist met toegang tot bedrijfsdata

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

D4 Meningsconsistentie: 0 — Onbekend

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend datagedreven

D6 Bronniveau: +1 — Eigen onderzoeksrapport

TOTAAL: +3 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Een onafhankelijk econoom of een vertegenwoordiger van de regio Eindhoven met een andere lezing ontbreekt.

BELANGRIJKE NOOT: "Erkend" of "gerenommeerd" zijn geen inhoudelijke kwalificaties. Het zijn sociale toewijzingen die zelf moeten worden getoetst. Geen van de drie geciteerde bronnen in deze uitzending is volledig vrij van structurele belangenconflicten. Dit betekent niet dat hun uitspraken onjuist zijn, maar wel dat zij niet als neutrale gezaghebbende bronnen mogen worden gepresenteerd zonder contextualisering van hun mandaat en belangen.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
UNRWA (VN-hulporganisatie voor Palestijnse vluchtelingen)	-2	0	+2	+1	+1	+1	+3	GEEL
Amnesty International	-2	+1	+1	+1	-1	0	0	GEEL
PwC (adviesbureau, Steven Pattheeuws)	-1	0	+2	0	+1	+1	+3	GEEL

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling	De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.
Geen juridisch oordeel	De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).
Geen causaliteitsbewijs	Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.
Geen oordeel over intentie	De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.
Heuristisch vergelijkingsinstrument	De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt.

Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven.

In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.